

Täysistunto

Torstai 15.10.2020 klo 16.00—19.43

8. Kaivoslaki Nyt – Lakialoite kaivoslain muuttamiseksi

Kansalaisaloite KAA 7/2019 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 7/2020 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Eduskunta on ensimmäisessä käsittelyssä yhtynyt talousvaliokunnan ehdotukseen kansalaisaloitteeseen sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Nyt päätetään eduskunnan lausumista.

Keskustelu

18.59 **Merja Mäkisalo-Ropponen sd:** Arvoisa puhemies! Minulla ei ollut mahdollisuutta osallistua ensimmäiseen käsittelyyn tästä asiasta, ja haluan kuitenkin pari sanaa sanoa tässä yhteydessä, koska tämä asia on mielestäni todella tärkeä. Eli vaikka kansalaisaloite ei sellaisenaan ole tulossa hyväksytyksi, niin ovat sen esille nostamat seikat erittäin vakavia ja aiheellisia. Hallitusohjelmassaan hallitus on onneksi sitoutunut kaivoslain uudistamiseen, ja monet linjaukset ovat yhteneviä tämän kansalaisaloitteen kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on jo käynnistänyt kaivoslain uudistamishankkeen.

Kaivoslain uudistaminen on tarpeen. Kaivoksilla on tärkeä elinkeinopoliittinen merkitys, mutta samaan aikaan voimme toimia kestävästi kaivostoiminnan esimerkkinä. Kaivoslakia tulee uudistaa niin, että kaivosten ympäristövaikutuksia voidaan vähentää, kuntien päätösvaltaa kaivosasioissa lisätä esimerkiksi kaavoituksen avulla, kiinteistönomistajien ja maanomistajien asemaa parantaa, kaivoksen ympäristövaikutukset sekä alkuperäiskansojen oikeudet ottaa paremmin huomioon.

On myös syytä selvittää, voidaanko luoda vahvempi vakuusmenettely ympäristövahinkojen ja muiden jälkitöiden asianmukaiseen hoitamiseen esimerkiksi konkurssitilanteessa. Hallitusohjelman mukaisesti selvitetään malminetsintäoikeuden lupaprosesseja, käytänteitä ja mahdollisia rajoittamistarpeita luonnonsuojelualueilla. Tärkeää on taata kaivostoiminnan kestävyys, ympäristön kunnioittaminen ja suojelunormien noudattaminen. Kaivoksilla on aina vaikutuksia ympäristöön, ja näitä vaikutuksia sekä kaivosten vaikutusalueella asuville ihmisille aiheuttamaa haittaa on aina pyrittävä minimoimaan, ja ne tulee aina arvioida tarkasti ja on punnittava osana tätä lupaprosessia.

Arvoisa puhemies! On ensisijaisen tärkeää, että pitkällä tähtäyksellä Suomessa harjoitetaan kestävästi kaivostoimintaa, joka huomioi sosiaalisen, taloudellisen ja myös ekologisen kestävyuden. Tulevaisuuden lainsäädännössä tulee ottaa huomioon kaikki nämä kestävyysnäkökulmat yhtäläisesti. Kaikessa lainvalmistelussa on tärkeää, että kaikkia osapuolia kuullaan tasapuolisesti ja lainvalmistelu perustuu parhaaseen mahdolliseen tutkittuun tie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 130/2020 vp

toon sekä asianmukaiseen jälkiseurantaan ja arviointiin, ja näin minä uskon, että tässä kaivoslain uudistamishankkeessa myöskin tullaan tekemään. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä kansalaisaloitteen KAA 7/2019 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.